

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nadejda Toma,

Judecători

Iurie Diaconu, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătorei Bălți din 23 iulie 2018 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2021, declarat de avocata Iana Lichii, în numele inculpatului

Colak Dogan XXXXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 03.10.2017 - 23.07.2018,
instanța de apel: 13.08.2018 - 22.04.2019,
instanța de apel: 04.03.2020 - 17.11.2021,
instanța de recurs: 09.02.2022 - 02.03.2022.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 23 iulie 2018, Colak Dogan a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, de la reținere.

De la inculpat s-a încasat prejudiciul material în beneficiul lui Babără Vitalie - 210.960 lei, Guțul Ivan - 56.249 lei, Rotarean Vitalie - 40.462 lei, Lungu Andrei - 97.800 lei, Babără Ion - 185.533 lei, Lopotenco Lidia - 89.084 lei, Lopotenco Alina - 37.761 lei, Petrari Nicolae - 236.993 lei și Gîra Constantin - 251.488 lei.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Colak Dogan, desfășurând activitatea criminală îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, intenționat, dându-și seama de caracterul social-periculos al acțiunilor sale, consecințele ce pot fi produse, dorind survenirea lor, intenționat, în mod conștient, urmărind scopul dobândiri ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, pe parcursul mai multor luni ale anului 2015 până în luna februarie a anului 2016, aflându-se pe teritoriul depozitului din XXXXXX XXXXXX,

XXXXXX, pe care îl arenda, sub pretextul că activează în cadrul SRL „Alii Com Grup” care desfășoară activitatea în domeniul achiziționării miezului de nucă, respectiv, el având dreptul de a achiziționa miezul de nucă din numele întreprinderii, având o înțelegere prealabilă cu Babără V. asupra condițiilor de vânzare-cumpărare a acestuia, a dobândit de la Babără V. miez de nucă în cantitatea de 2639 kg., în valoare totală de 210.960 lei, produs pe care l-a însușit și pentru care nu i-a achitat ultimului contravaloarea acestuia, comunicându-i că la moment nu dispune de suma de bani necesară din motiv că toate resursele financiare le utilizează pentru întocmirea actelor pentru exportul miezului de nucă în Iran, iar ulterior, după finisarea perfectării actelor pentru export va expedia miezul în Turcia și imediat va achita datoria creată. După care, Colak Dogan nu a achitat suma de bani datorată, menționând că miezul de nucă s-a stricat în timp ce se afla în drum spre țara de destinație, însă după ce va vinde fructele uscate procurate din Turcia va restitui banii, fapt care nu s-a adeverit, amânând achitarea pentru mai multe luni, ulterior părăsind teritoriul Republicii Moldova, fiind de negăsit, astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit ilegal miezul de nucă, prin ce i-a cauzat părții vătămate Babără V. o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 210.960 lei.

Tot el, desfășurând activitatea criminală îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, intenționat dându-și seama de caracterul social-periculos al acțiunilor sale, consecințele ce pot fi produse și dorind survenirea lor, intenționat în mod conștient, urmărind scopul dobândiri ilicite bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, într-o zi nestabilită de OUP pe parcursul mai multor luni ale anului 2015 până în luna februarie a anului 2016, aflându-se pe teritoriul depozitului din XXXXXX XXXXXX, XXXXXX, pe care îl arenda, sub pretextul că activează în cadrul SRL „Alii Com Grup” care desfășoară activitatea în domeniul achiziționării miezului de nucă, respectiv el având dreptul achiziționării miezului de nucă din numele întreprinderii, având o înțelegere prealabilă cu Guțul I. asupra condițiilor de vânzare-cumpărare a acestuia, a dobândit de la Guțul I. miez de nucă în cantitatea de 510 kg., în valoare totală de 56.249 lei, produs pe care l-a însușit și pentru care nu i-a achitat ultimului contravaloarea acestuia, comunicându-i că la moment nu dispune de suma de bani necesară, din motiv că toate resursele financiare le utilizează pentru întocmirea actelor pentru exportul miezului de nucă în Iran, iar ulterior, după finisarea perfectării actelor pentru export va expedia miezul de nucă în Turcia și imediat va achita datoria creată. După care, Colak Dogan nu a achitat suma de bani datorată, menționând că miezul de nucă s-a stricat în timp ce se afla în drum spre țara de destinație, însă după ce va vinde fructele uscate procurate din Turcia, va restitui banii, fapt care nu s-a adeverit, amânând achitarea pentru mai multe luni, ulterior părăsind teritoriul Republicii Moldova și fiind de negăsit, astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit ilegal miezul de nucă, prin ce i-a cauzat părții vătămate Guțul I. o daună materială în proporții considerabile, în sumă totală de 56.249 lei.

Tot el, desfășurând activitatea criminală îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, intenționat, dându-și seama de caracterul social-periculos al acțiunilor sale, consecințele ce pot fi produse și dorind survenirea lor, intenționat, în mod conștient, urmărind scopul dobândiri ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, într-o zi nestabilită de organul de urmărire penală,

pe parcursul mai multor luni ale anului 2015 până în luna februarie a anului 2016, aflându-se pe teritoriul depozitului amplasat pe XXXXXX XXXXXX, XXXXXX, pe care îl arenda, sub pretextul că activează în cadrul SRL „Alii Com Grup” care desfășoară activitatea în domeniul achiziționării miezului de nucă, și respectiv el dispune de dreptul de a achiziționa miezul de nucă din numele întreprinderii, având o înțelegere prealabilă cu Rotarean V. asupra condițiilor de vânzare-cumpărare a acestuia, a dobândit de la Rotarean V. miez de nucă în cantitate de 435.6 kg., în valoare totală de 40.426 lei, produs pe care l-a însușit și pentru care nu i-a achitat ultimului contravaloarea acestuia, comunicându-i că la moment nu dispune de suma de bani necesară din motiv că toate resursele financiare le utilizează pentru întocmirea actelor pentru exportul miezului de nucă în Iran, iar ulterior, după finisarea perfectării actelor pentru export va expedia miezul de nucă în Turcia și imediat va achita datoria creată. După care, Colak Dogan nu a achitat suma de bani datorată, menționând că miezul de nucă s-a stricat în timp ce se afla în drum spre țara de destinație, însă, după ce va vinde fructele uscate procurate din Turcia, va restitui banii, fapt care nu s-a adeverit, amânând achitarea pentru mai multe luni, ulterior părăsind teritoriul Republicii Moldova și fiind de negăsit, astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere, dobândind ilegal miezul de nucă, prin ce i-a cauzat părții vătămate Rotarean V. o daună materială în proporții considerabile, în sumă totală de 40.426 lei.

Tot el, desfășurând o activitate criminală îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, intenționat dându-și seama de caracterul social-periculos al acțiunilor sale, consecințele ce pot fi produse și dorind survenirea lor, intenționat, în mod conștient, urmărind scopul dobândiri ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, într-o zi nestabilită de organul de urmărire penală, pe parcursul mai multor luni ale anului 2015 până în luna februarie a anului 2016, aflându-se pe teritoriul depozitului amplasat pe XXXXXX XXXXXX, XXXXXX, pe care îl arenda, sub pretextul că activează în cadrul SRL „Alii Com Grup” care desfășoară activitatea în domeniul achiziționării miezului de nucă, și respectiv el dispune de dreptul de a achiziționa miezul de nucă din numele întreprinderii, având o înțelegere prealabilă cu Lungu A. asupra condițiilor de vânzare-cumpărare a acestuia, a dobândit de la Lungu A. miez de nucă în cantitatea de 780 kg., în valoare totală de 97.800 lei, produs pe care l-a însușit și pentru care nu i-a achitat ultimului contravaloarea acestuia, comunicându-i că la moment nu dispune de suma de bani necesară, din motiv că toate resursele financiare le utilizează pentru întocmirea actelor pentru exportul miezului de nucă în Iran, iar ulterior, după finisarea perfectării actelor pentru export, va expedia miezul de nucă în Turcia și imediat va achita datoria creată. După care, Colak Dogan nu a achitat suma de bani datorată, amânând achitarea pentru mai multe luni, ulterior părăsind teritoriul Republicii Moldova, fiind de negăsit, astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit ilegal miezul de nucă, prin ce i-a cauzat părții vătămate Lungu A. o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 97.800 lei.

Tot el, desfășurând activitatea criminală îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, intenționat, dându-și seama de caracterul social-periculos al acțiunilor sale și consecințele ce pot fi produse, dorind survenirea lor, intenționat în mod conștient, urmărind scopul dobândiri ilicite a bunurilor altei persoane prin

înșelăciune și abuz de încredere, într-o zi nestabilită de organul de urmărire penală, pe parcursul mai multor luni ale anului 2015 până în luna februarie a anului 2016, aflându-se pe teritoriul depozitului amplasat pe XXXXXX XXXXXX, XXXXXX, pe care îl arenda, sub pretextul că activează în cadrul SRL „Alii Com Grup” care desfășoară activitatea în domeniul achiziționării miezului de nucă, și respectiv el dispune de dreptul de a achiziționa miezul de nucă din numele întreprinderii, având o înțelegere prealabilă cu Babără I. asupra condițiilor de vânzare-cumpărare a acestuia, a dobândit de la Babără I. miez de nucă în cantitatea de 1546,1 kg., în valoare totală de 185.533 lei, produs pe care l-a însușit și pentru care nu i-a achitat ultimului contravaloarea acestuia, comunicându-i că la moment nu dispune de suma de bani necesară, din motiv că toate resursele financiare le utilizează pentru întocmirea actelor pentru exportul miezului de nucă în Iran, iar ulterior, după finisarea perfectării actelor pentru export va expedia miezul de nucă în Turcia și imediat va achita datoria creată. După care, Colak Dogan nu a achitat suma de bani datorată, amânând achitarea pentru mai multe luni, ulterior părăsind teritoriul Republicii Moldova și fiind de negăsit, astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit ilegal miezul de nucă, prin ce i-a cauzat părții vătămate Babără I. o daună materială în proporții mari, în sumă totală de 185.533 lei.

Tot el, desfășurând activitatea criminală îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, intenționat, dându-și seama de caracterul social-periculos al acțiunilor sale și consecințele ce pot fi produse, dorind survenirea lor, intenționat în mod conștient, urmărind scopul dobândiri ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, într-o zi nestabilită de organul de urmărire penală, pe parcursul mai multor luni ale anului 2015 până în luna februarie a anului 2016, aflându-se pe teritoriul depozitului amplasat pe XXXXXX XXXXXX, XXXXXX, pe care îl arenda, sub pretextul că activează în cadrul SRL „Alii Com Grup” care desfășoară activitatea în domeniul achiziționării miezului de nucă, și respectiv el dispune de dreptul de a achiziționa miezul de nucă din numele întreprinderii, având o înțelegere prealabilă cu Lopotenco L. asupra condițiilor de vânzare-cumpărare a miezului de nucă, a dobândit de la Lopotenco L. miez de nucă în cantitatea de 742,4 kg., în valoare totală de 89.084 lei, produs pe care l-a însușit și pentru care nu i-a achitat ultimei contravaloarea acestuia, comunicându-i că la moment nu dispune de suma de bani necesară, din motiv că toate resursele financiare le utilizează pentru întocmirea actelor pentru exportul miezului de nucă în Iran, iar ulterior, după finisarea perfectării actelor pentru export, va expedia miezul de nucă în Turcia și imediat va achita datoria creată. După care, Colak Dogan nu a achitat suma de bani datorată, amânând achitarea pentru mai multe luni, ulterior părăsind teritoriul Republicii Moldova, fiind de negăsit, astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit ilegal miezul de nucă, prin ce i-a cauzat părții vătămate Lopotenco L. o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 89.084 lei.

Tot el, desfășurând o activitate criminală îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, intenționat, dându-și seama de caracterul social-periculos al acțiunilor sale, consecințele ce pot fi produse și dorind survenirea unor astfel de consecințe, intenționat, în mod conștient, urmărind scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, într-o zi nestabilită de organul de urmărire penală, pe parcursul mai multor luni ale anului 2015 până în

luna februarie a anului 2016, aflându-se pe teritoriul depozitului amplasat pe XXXXXX XXXXXX, XXXXXX, pe care îl arenda, sub pretextul că activează în cadrul SRL „Alii Com Grup”, care desfășoară activitatea în domeniul achiziționării miezului de nucă, și respectiv el dispune de dreptul de a achiziționa miezul de nucă din numele întreprinderii, având o înțelegere prealabilă cu Lopotenco A. asupra condițiilor de vânzare-cumpărare a miezului de nucă, a dobândit de la ea miez de nucă în cantitatea de 314,6 kg., în valoare totală de 37.761 lei, produs pe care l-a însușit și pentru care nu i-a achitat ultimele contravaloarea acestuia, comunicându-i că la moment nu dispune de suma de bani necesară, din motiv că toate resursele financiare le utilizează pentru întocmirea actelor pentru exportul miezului de nucă în Iran, iar ulterior, după finisarea perfectării actelor pentru export va expedia miezul de nucă în Turcia și imediat va achita datoria creată. După care, Colak Dogan nu a achitat suma de bani datorată, amânând achitarea pentru mai multe luni, ulterior părăsind teritoriul Republicii Moldova și fiind de negăsit, astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit ilegal miezul de nucă, prin ce i-a cauzat părții vătămate Lopotenco A. o daună materială în proporții considerabile, în sumă totală de 37.761 lei.

Tot el, desfășurând activitatea criminală îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, intenționat, dându-și seama de caracterul social-periculos al acțiunilor sale, consecințele ce pot fi produse și dorind survenirea lor, intenționat, în mod conștient, urmărind scopul dobândiri ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, într-o zi nestabilită de organul de urmărire penală, pe parcursul mai multor luni ale anului 2015 până în luna februarie a anului 2016, aflându-se pe teritoriul depozitului amplasat pe XXXXXX XXXXXX, XXXXXX, pe care îl arenda, sub pretextul că activează în cadrul SRL „Alii Com Grup” care desfășoară activitatea în domeniul achiziționării miezului de nucă, și respectiv el dispune de dreptul de a achiziționa miezul de nucă din numele întreprinderii, având o înțelegere prealabilă cu Petrari N. asupra condițiilor de vânzare-cumpărare a miezului de nucă, a dobândit de la Petrari N. miez de nucă în cantitatea de 1945 kg., în valoare totală de 236.993 lei, produs pe care l-a însușit și pentru care nu i-a achitat ultimului contravaloarea acestuia, comunicându-i că la moment nu dispune de suma de bani necesară, din motiv că toate resursele financiare le utilizează pentru întocmirea actelor pentru exportul miezului de nucă în Iran, iar ulterior, după finisarea perfectării actelor pentru export va expedia miezul de nucă în Turcia și imediat va achita datoria creată. După care, Colak Dogan nu a achitat suma de bani datorată, amânând achitarea pentru mai multe luni, ulterior părăsind teritoriul Republicii Moldova, fiind de negăsit, astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit ilegal miezul de nucă, prin ce i-a cauzat părții vătămate Petrari N. o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 236.993 lei.

Tot el, desfășurând activitatea criminală îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, intenționat, dându-și seama de caracterul social-periculos al acțiunilor sale, consecințele ce pot fi produse și dorind survenirea lor, intenționat în mod conștient, urmărind scopul dobândiri ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, într-o zi nestabilită de organul de urmărire penală, pe parcursul mai multor luni ale anului 2015 până în luna februarie a anului 2016, aflându-se pe teritoriul depozitului amplasat pe XXXXXX XXXXXX, XXXXXX,

pe care îl arenda, sub pretextul că activează în cadrul SRL „Alii Com Grup” care desfășoară activitatea în domeniul achiziționării miezului de nucă, și respectiv el dispune de dreptul de a achiziționa miezul de nucă din numele întreprinderii, având o înțelegere prealabilă cu Gîra C. asupra condițiilor de vânzare-cumpărare a miezului de nucă, a dobândit de la Gîra C. miez de nucă în cantitatea de 2095,7 kg., în valoare totală de 251.488 lei, produs pe care l-a însușit și pentru care nu i-a achitat ultimului contravaloarea acestuia, comunicându-i că la moment nu dispune de suma de bani necesară, din motiv că toate resursele financiare le utilizează pentru întocmirea actelor pentru exportul miezului de nucă în Iran, iar ulterior, după finisarea perfectării actelor pentru export, va expedia miezul de nucă în Turcia și imediat va achita datoria creată. După care, Colak Dogan nu a achitat suma de bani datorată, amânând achitarea pentru mai multe luni, ulterior părăsind teritoriul Republicii Moldova, fiind de negăsit, astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit ilegal miezul de nucă, prin ce i-a cauzat părții vătămate Gîra C. o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 251.488 lei.

Instanța a reținut că, potrivit art. 321 alin. (6) Cod de procedură penală, cauza urmează a fi judecată în lipsa inculpatului, or, acesta s-a eschivat de la organul de urmărire penală și instanța de judecată.

Totodată, probele administrate dovedesc vinovăția inculpatului și acțiunile lui se încadrează în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

Or, acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, aceste împrejurări fiind confirmate prin declarațiile părților vătămate, potrivit cărora acesta, cu fiecare parte vătămată în parte, folosea aceeași modalitate de înșelare, circumstanțe ce exclud existența relațiilor civile între inculpat și părțile vătămate.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 75-78 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune deosebit de gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 8 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

3. La 06 august 2018, avocatul Sergiu Prodan a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motivul lipsei elementelor infracțiunii.

Apelantul a invocat că nu a avut loc dobândirea și însușirea bunurilor de către inculpat, or, acesta timp de 10 ani a avut relații economice cu părțile vătămate și nu a avut intenția de a se eschiva de la obligații. Mai mult, orice activitate economică presupune anumite riscuri, pe care însăși părțile vătămate și le-au asumat, tranzacționând cu inculpatul și acceptând achitarea ulterioară.

Totodată, probele administrate au demonstrat că inculpatul nu și-a onorat obligațiile din cauza survenirii circumstanțelor ce nu depind de voința lui, deci, în speță lipsesc elementele infracțiunii incriminate – latura obiectivă și cea subiectivă.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 22 aprilie 2019, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a

dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar tuturor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului și a încadrat just acțiunile acestuia în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

Cu toate că inculpatul nu și-a recunoscut vina, aceasta a fost confirmată prin probele administrate de organul de urmărire penală și cercetate în instanțele de fond și de apel.

Mai mult, inculpatul nu a participat în toate ședințele de judecată pentru a-și demonstra nevinovăția, iar până la pronunțarea deciziei, a părăsit teritoriul Republicii Moldova, ce indică încă o dată intenția lui infracțională.

În cadrul urmăririi penale inculpatul a fost asigurat cu traducător, fiindu-i traduse actele procesuale și de procedură penală, precum și mersul judecării cauzei în ședința de judecată, rechizitoriul i-a fost tradus în limba pe care o înțelege, iar temeiuri de a anula actele de procedură nu au fost stabilite.

Instanța de fond a cercetat atât probele acușării, cât și cele ale apărării, asupra cărora s-a expus în sentință, fiind nefondate alegațiile apărării în acest sens, probele fiind apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. În sentință au fost indicate probele acceptate și cele care au fost respinse, iar instanța de fond s-a expus asupra argumentelor părților în hotărârea adoptată.

5. În virtutea prevederilor art. 466 Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești au devenit irevocabile, prin neatacare cu recurs ordinar.

6. La 11 februarie 2020, avocatul Ion Prisacari a declarat apel, solicitând casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond.

Apelantul a invocat că prima instanță incorect a interpretat prevederile art. 101 alin. (1), (2) Cod de procedură penală or, sentința are un caracter unilateral cu înclinații de condamnare.

Inculpatului i-a fost încălcat dreptul la apărare și dreptul la traducător, deoarece în unele ședințe de judecată a fost prezent translatorul de origine turcă care nu avea autorizația Ministerului Justiției, din acest motiv fiind recuzat.

6.1. La 11 februarie 2020 a declarat apel și inculpatul, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a indicat că acțiunile lui reprezintă relații juridico-civile, ce se confirmă prin recipisele eliberate de el, în care este indicată datoria și nu prejudiciul cauzat, cu conținutul cărora părțile vătămate au fost de acord.

7. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2021, apelurile, considerate depuse în termen, au fost respinse, ca nefondate.

A fost constatat că inculpatul Colak Dogan a fost deținut în IP Bălți - 5 zile și Penitenciarul nr. 11 Bălți o perioadă de 221 zile, în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În condițiile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pedeapsa numită inculpatului Colak Dogan a fost redusă cu 452 zile, pentru perioada detenției în calitate de prevenit în IP Bălți și Penitenciarul nr.11-Bălți, calculându-se 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv, urmând ca solicitarea privind verificarea condițiilor de detenție după pronunțarea sentinței, să fie soluționată în procedura de

executare a pedepsei penale, conform prevederilor art. 469, 471, 473²-473⁴ Cod de procedură penală.

S-a dedus în continuare durata ținerii lui Colak Dogan în stare de arest, cu includerea în termenul pedepsei penale a perioadei arestului preventiv de la 02.08.2017 până la 16.03.2018 și a perioadei reținerii în legătură cu extrădarea și menținerea în arest de la 15.10.2019 până la 17.11.2021.

Instanța de apel a statuat că, conform art. 402 alin. (5) Cod de procedură penală, în cazul în care inculpatul declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, noul apărător în termen de 15 zile din data primirii de către parte a copieii apelului declarat, poate declara apel suplimentar pentru inculpat, în care poate invoca motive adăugătoare la apel.

Astfel, cu toate că legalitatea sentinței anterior a fost supusă verificării în ordine de apel la cererea avocatului Sergiu Prodan, fiind menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 22.04.2019, totuși, punând în aplicare normele procesuale ce garantează, în sensul art. 6 CEDO, dreptul persoanei la un proces echitabil, prin participarea nemijlocită la examinarea cauzei sale, precum și cel prevăzut la art. 13 CEDO, ce-i garantează dreptul la un recurs intern efectiv, apelurile sunt considerate ca depuse în termen.

Deci, cauza a fost examinată în acord cu normelor procesual-penale ce se referă la examinarea obiectivă, multilaterală și completă a cauzei, cu respectarea principiului nemijlocirii, oralității și contradictorialității procesului penal, în limita învinuirii formulate în rechizitoriu, cu verificarea tuturor împrejurărilor de fapt și constatarea certă a aspectelor de drept importante pentru justa ei soluționare, printr-o cercetare amplă a probelor administrate, apreciate obiectiv, din punct de vedere al pertinentei, utilității, veridicității, concludenței și coroborării reciproce.

Cu toate că inculpatul nu a recunoscut caracterul infracțional al acțiunilor comise, considerând că a acționat legal, iar restanța la achitări urmează a fi recuperată nu de el, ci de SRL „Ali Com Grup”, vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate și-a găsit confirmare prin probele administrate, puse la baza sentinței de condamnare, iar suma totală a prejudiciului cauzat părților vătămate, constituie 1.206.294 lei.

Probele administrate, cercetate suplimentar, permit a concluziona asupra modalității comiterii faptei și intenția cu care a acționat inculpatul la dobândirea ilicită, prin escrocherie, manifestată prin înșelăciune și abuz de încredere, a miezului de nucă de la părțile vătămate Babără Vitalie, Guțul Ivan, Rotarean Vitalie, Lungu Andrei, Băbără Ion, Lopatenco Lidia, Lopatenco Alina, Petrari Nicolae și Gîra Constantin, neachitându-le și eschivându-se de la achitarea contravalorii, cauzându-le daune în proporții considerabile, mari și deosebit de mari.

Or, se atestă caracterul obiectiv al concluziei privind vinovăția inculpatului în dobândirea prin escrocherie de la părțile vătămate a miezului de nucă, fără achitarea contravalorii, nerecunoașterea faptelor imputate fiind apreciată drept o încercare de a evita răspunderea și pedeapsa penală.

Astfel, în raport cu argumentele apărării privind lipsa elementelor de escrocherie, a fost stabilit că la momentul comiterii faptelor în perioada anilor 2015-2016, latura obiectivă a acestei componente în varianta legii penale aplicabile la acel moment, de până la modificările operate la 17.08.2018, se manifesta prin dobândirea

ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, elementul material realizându-se prin acțiunea de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, fiind întregit cu altele două, conținute în textul normei de incriminare - înșelăciune sau abuz de încredere, prin dobândire ilicită prezumându-se un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține pentru sine sau altul, transmiterea voită în proprietate, posesiune sau detenție a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau a dreptului asupra acestora, acționând prin înșelăciune, ca metodă de operare prin denaturarea informațiilor despre sine, despre apartenența de organizație și posibilitățile financiare; dezinformarea victimei cu privire la marfă, etc.; ascunderea unor informații, fapte, împrejurări obligatorii a fi comunicate victimei ș.a, abuzul de încredere având la bază relațiile interpersonale dintre făptuitor și victimă, având amprenta încrederii, deși sunt exploatare cu rea-voință de potențialul escroc la realizarea faptei infracționale.

Deci, prin oricare dintre cele două modalități - înșelăciunea sau abuzul de încredere, care în realitate se pot suprapune, făptuitorul induce victima în eroare, creându-i o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele utilizate, pentru a realiza transmiterea voită, sub incidența sa ori a altei persoane, a bunului sau dreptului asupra lui, ce aparține celui supus manoperelor frauduloase, astfel încât victima este indusă în eroare, ajungând la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări la momentul dobândirii bunului, intenția asupra cărei își îndreaptă făptuitorul ca element al laturii subiective a componenței visate, dorind survenirea urmărilor prejudiciabile, chiar dacă dorința apare inevitabil în procesul desfășurării relațiilor dintre el și victimă. Fiind o infracțiune materială, se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau de a dispune de bunurile altuia la propria dorință.

Prin urmare, instanța de fond corect a apreciat intenția cu care a acționat inculpatul la dobândirea ilicită prin înșelăciune și abuz de încredere de la părțile vătămate a miezului de nucă, achitându-se cu ei în rate, deși, potrivit lui Dumitraș Ali cu care a colaborat, primea de fiecare dată mijloacele bănești transferate pe contul SRL „Ali Com Group” de către importatorii străini, pentru achitarea integrală cu furnizorii autohtoni, creând restanță la achitări pe perioada 2015-2016. Or, tocmai prin aceste acțiuni se confirmă inducerea de către inculpat în eroare a părților vătămate, prin crearea unei imagini false a realității, prezentându-le date false a activității în firma SRL ”Ali Com Group” și al imposibilității achitării integrale pentru producția primită, deși era rambursat de către Dumitraș Ali, și respectiv, abuzând de încrederea acordată, prin promisiunile oferite referitor la executarea angajamentelor asumate, pe care nu le mai recunoaște, astfel dobândind transmiterea voită de către aceștia, sub incidența sa, a miezului de nucă, contravaloarea cărui nu a achitat-o, cu ulterioara eschivare sub diferite pretexte de a-și onora obligațiile asumate și, în final, părăsind hotarele Republicii Moldova, fapt ce denotă intenția de escrocherie pe care a avut-o de la bun început.

Astfel, sunt neîntemeiate argumentele apărării referitor la pretinsele raporturi de ordin civil dintre inculpat și părțile vătămate, or, comportamentul manifestat de el pe durata achiziționării miezului de nucă și ulterior, neachitându-se cu ei, a încetat a răspunde la apelurile telefonice, părăsind teritoriul Republicii Moldova, inclusiv după ce a fost liberat din arestul preventiv, fără a întreprinde măsuri efective în

vederea recuperării prejudiciilor cauzate prin infracțiune, denotă lipsa de la bun început a dorinței de a-și onora angajamentele asumate, ca element al laturii subiective a componenței de escrocherie.

La fel, este nefondat și argumentul privind neasigurarea cu interpret autorizat de limba turcă a inculpatului în cadrul audierilor din faza urmăririi penale, or, potrivit materialelor cauzei, participarea acestui a fost asigurată, inculpatului fiindu-i traduse actele procesuale în limba pe care o posedă, acesta neobiectând la întocmirea lor și la luarea cunoștinței cu materialele cauzei penale.

Totodată, reieșind din condițiile în care s-a deținut inculpatul pe perioada detenției preventive, stabilite prin raportul administrației Penitenciarului nr. 11-Bălți, urmează a fi admisă cererea formulată în ordinea art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, privind reducerea termenului pedepsei, constatând deținerea lui în calitate de prevenit până la pronunțarea sentinței în IP Bălți și Penitenciarul nr. 11-Bălți pe perioada de 226 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, urmând ca condițiile de detenție de după pronunțarea sentinței să fie verificate în ordine de executare conform art. 469, 471, 473¹- 473⁴ Cod de procedură penală.

Deci, conform art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, urmează a fi dispusă reducerea termenului pedepsei stabilite inculpatului cu 452 zile, din data reținerii 02.08.2017 și până la adoptarea sentinței de condamnare - 16.03.2018, urmând ca condițiile pentru cealaltă perioadă de detenție să se verifice în cadrul executării pedepsei penale, conform prevederilor art. 469 alin. (1) pct. 17¹), 471, 473¹- 473⁴ Cod de procedură penală.

8. La 21 ianuarie 2022, avocata Iana Lichii declară recurs ordinar, în care solicită casarea sentinței din 23.07.2018 și **deciziei instanței de apel din 17 noiembrie 2021**, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Recurenta invocă că instanțele de fond și de apel au dat o apreciere eronată probelor administrate, fiind omisă că acuzația nu a stabilit imposibilitatea apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile.

Or, acțiunile inculpatului nu se încadrează în componența de infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (5) Cod penal, în condițiile în care relațiile dintre inculpat și părțile vătămate sunt de natură civilă, iar acuzația a eșuat să probeze scopul de cupiditate urmărit de inculpat. Faptul neexecutării obligațiilor asumate nu demonstrează că acesta a urmărit obținerea ilegală a miezului de nucă.

În drept, recursul este întemeiat pe *art. 427 alin. (8), alin. (12) Cod de procedură penală*.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430

alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că, recursul declarat este fondat pe *art. 427 alin. (8), alin. (12) Cod de procedură penală*, având-se în vedere, probabil, art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală, care prevede următoarele temeiuri de drept pentru un recurs ordinar - nu au fost întrunite elementele infracțiunii, instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită (*pct. 9. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida normelor de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, care ar fi erorile de drept și esența că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, că instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită și care ar fi cea corectă în asemenea caz, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Mai mult, în recurs lipsește cu desăvârșire argumentarea eventualului suport juridic al solicitării: „*casarea sentinței din 23.07.2018 și deciziei instanței de apel din 17 noiembrie 2021, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat*”, raportată la faptul că, în virtutea prevederilor art. 466 Cod de procedură penală, sentința din 23.07.2018 și decizia instanței de apel din 22.04.2019, prin neatacare cu recurs ordinar, sunt deja irevocabile la data depunerii prezentului recurs ordinar, iar conform art. 452, 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac, pot fi atacate doar cu recurs în anulare și doar în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată (*pct. 1. - 5., 8. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul declarat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 8. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 7. din prezenta decizie*, relevă în mod concludent că instanța de apel, a judecat cauza în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, indicând motive legale și întemeiate pentru care a respins apelurile de pe rol ca nefondate, în speță fiind deja epuizată calea de atac – apelul, acesta fiind declarat anterior în numele inculpatului de către avocatul Sergiu Prodan la 06.08.2018 și soluționat prin decizia instanței de apel din 22.04.2019 (*pct. 3. – 4. din decizie*).

Or, soluția instanței de apel coroborează și cu faptul că, în temeiul prevederilor art. 466 Cod de procedură penală, sentința din 23.07.2018 a devenit irevocabilă după decizia instanței de apel din 22.04.2019, prin care a fost menținută și care nu a fost atacată cu recurs ordinar, iar în corespundere cu art. 452, 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac, pot fi atacate doar cu recurs în anulare și doar în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată (*pct. 3. - 8. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

10. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Iana Lichii, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2021, în privința inculpatului Colak Dogan XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 25 martie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico